

כדת של תורה

(פרשת החלב)

הספר הזה נכתב על פי העתקה מדוייקת [מהטעיפ] קאסטא

בפרשת מלחמת החלב

שומעים ורואים איך שהרבנים המכשירים אינם יודעים בין ימינם לשמאלם בענין ניקור, מתורגם מלשון אידיש ללשון הקודש, אסיפה דחומה בהתאחדות ד' פרשת בראשית תשמ"ג לב"ק

בענין ניקור החלב

הטעיפס האלו נמוצים בכל העולם

אור הזוהר 350 * חשוון תשע"ז

חלק א

מפעל הזוהר העולמי

בנישאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

על פי העתקה מדוייקת מהטעיפ

2. זוכרני שלפני עשרים שנה אצל הרבי זי"ע, קיימנו שיחה שלימה בנושא שיפרסמו קול קורא, וכאן אני יכול לומר שאני מכיר אנשים בביהמ"ד שלי שהפכו לקצבים מבלי שמישהו אישר להם שיכולים להפוך לכאלה, ולכן לדעתי חייבים לצאת מאסיפה זו בקול קורא חריף שאסור לקנות בשר מאטליז כלשהו ללא השגחה.

שנית, לדעתי יש לבחון את בעלי האיטליזים. הדבר נחוץ כפי שבוחנים שוחטים, ולדאוג שיבחנו את המנקרים בכל פעם. בקיצור, בנושאים אלה אני מבקש מכולם לדון בפרטיות ובכלליות, ושלא ייצאו מכאן מבלי שיגיעו להחלטה של ממש.

(מדברים)

ואני מבקש מאת הרב ממאנטעווידעא, כפי ששמעתי שהוא עסק לאחרונה בנושאים אלה, שימסור דין וחשבון מה שקורה בשטח.

הרב לייטנער: יצא כך שעסקתי קצת בנושא, ולכן אני חייב לעמוד כאן ולהודיע ברבים מה שקורה כאן, ונדמה לי שבמשך הזמנים אצליח להגיע לפתרונם של דברים הרבה, שאולי ישנם שאלות, ולאחר שנשמע את כולם, לאחר שכל אחד ישמיע את דבריו, אני לא מכריח אף אחד מכם מה לומר ומה לא לומר, רק מה שאני כן מבקש, שתחילה תשמעו אותי.

נו, כל אחד מכם יודע, שברחוב הפיצו לאחרונה כתבי פלסתר רבים, כי הרי כל דבר המגיע ללא כתובת הוא כתב פלסתר, למעט אותם אלה שעליהם מתנוסס כתובת ויודעים מי שולח אותם, ויהיו בודאי כאלו שיחשבו שאל הרבנים ניתן לדבר רק כך כשקודם ממלאים כתבי פלסתר אצל הציבור כולו, ורק לאחר מכן נאלצים להתאסף כולם ביחד.

...מאז נתייסדה ההתאחדות... ברצוני לפתוח ולאחל בברכת ברוכים הבאים בשם ה', ב"ה הופיע כאן ציבור מכובד, כל הרבנים הגיעו, ואני מקווה שנצליח בסייעתא דשמיא, אנו זקוקים לסייעתא דשמיא, ה' עמו מלמד שהלכה כמותו, אנו הולכים לעסוק בנושאים חשובים מאוד, ובודאי שנזכה לסייעתא דשמיא ונזכה שהמאסיפה זו יצאו דברים מתוקנים, אני רוצה וכו'.

היושב ראש, הרב מטארטיקוב: (1) אני רוצה לספר לכם, שמאז התייסדות ההתאחדות הרבנים עוד לא היתה לנו ישיבה כה חמורה וכואבת כפי שיש לנו היום. מאז התייסדות ההתאחדות עוד לא קיימנו דיון כל כך חשוב וחיוני כפי שמתקיים היום בדברים העומדים ברומו של עולם, השערוריה הזו היא חמורה ונוראה, והתאספנו כאן היום בכדי לחשוב ולתכנן מה לעשות.

ברצוני רק להגיד לכם, מאחר ורבה של מאנטעווידעא, הרב לייטנער, עסק הרבה לאחרונה בענינים אלו, והוא מכיר היטב את הבעיה מקרוב, לכן ברצוני למסור לו את רשות הדיבור על מנת שהוא ימסור דין וחשבון מפורט. אני רק רוצה להבהיר כאן שלאחר כל דיון קמים והולכים ואין מגיעים לסיכום של ממש, לכן אני מבקש שכולם ידברו בקיצור.

למעשה יש לטפל בשני נושאים,

1. את הנושא בכללות, האם אנו מחליטים להשאר במנהגים הישנים שלנו או שאנו עורכים שינויים.
2. יש לטפל בפרטיות, הכוונה בפרטיות חייבים לדון על כך שבאף אטליז לא התקיימה השגחה, ולעולם היו צריכים לפרסם קול קורא חריף ביותר בענין.

לכן ברצוני להודיע לכבוד הרבנים כאן, איך התחיל כל ההתעוררות בנדון זה בתקופת הקיץ האחרון, איך עלה הנושא על השולחן. ראשית, אני מתחיל שוב מן ההתחלה - לפני שלש או ארבע שנים היה כאן אחד בשם מלאכי, אני אז לא הייתי בענינים מה שקרה אז ולכן אני יודע פרטי הדברים כל כך, אך מה שאני כן יודע, שמלאכי הנ"ל השאיר אז מכתב שלאחר העיון בו לא יכולתי להבין מכך דבר. אינני יודע למי מסר את הכתב, כי עיקר חלק הפנים הוא ב"שפאנדרע".

בימים ההם, עדיין לא ידע כאן אף אחד מה הפירוש (שפאנדרע), כפי שאמרתי קשה כאן יותר מדי להאריך בענין זה, אך לכאורה מאותו כתב לא ניתן כלל להשיג דבר. הוא מציין שם כמה דברים, שהרמ"א מביא שני דיעות, ובארצות הברית עושים כך, נו, ואם כן אז הענין לא כל כך נורא שעושים כפי דיעה אחת, בירושלים מחמירים, ואם כן אז הדבר לא חמור כל כך כפי שמציגים זאת.

מאוחר יותר, לפני כשנה וחצי, אישר ר' זלמן בריזל שאותו אנו מכירים כיהודי מכובד וזקן בא בימים, חתנו ר' הירש ניהו"ז הוא גם כן יהודי תלמיד חכם (שיש) שמכירים אותו מארץ ישראל, הגיע אלי ואמר לי בשם חמיו שאוכלים כאן חלב וחייבים להפוך את העולם בענין. שאלתי את ר' הירש, האם אתה יודע הלכות ניקור? והשיב שאינו יודע. על זה אמרתי לו, שאם כן אני יודע מה הוא רוצה מאתנו, אם אתה אומר שאוכלים חלב, בבקשה תוכיח לנו זאת, ואם אינך יודע, אסור לך להתעסק בנושא זה. אך הוספתי ואמרתי לו, תביא לכאן מנקר מארץ ישראל, ואנו נשלם את כל ההוצאות, ונדבר עם מי שמבין ויודע בהלכות ניקור - אני אינני יכול לדבר לחתיכת נייר - הוא לא הגיע לכאן, ומה ביכלתי לעשות.

בתחילת הקיץ (רבה של וויען...) וממשיך, הוא אומר שהיה רק שליחו של ר' זלמן בריזל. בקיצור, למעשה בקיץ האחרון כשפרצה המהומה, שלח רבה של סקווער מכתב, המכתב נשלח באמצע ימי הספירה, בישיבה הקודמת נתנו לנו העתק מהמכתב והוא מיום י"ט למב"י (זה היה לפני האסיפה הגדולה, ואז כתב לנו מכתב) מאחר ובמונסי התיישב מנקר מארץ ישראל, והוא מצא שם אצל הקצבים דברים חמורים שלא שמו לב אליהם, כי למעשה מכך כבר דיברו בעבר, ואז דאגו לעשות תיקון בנושא, שקורה מדי פעם שבחלק הפנים כמו שהוא בחוץ חותך זאת נכרי ולא יהודי, לכתחילה יש לחתוך את חלק הפנים עד לטבור, אבל קורה לפעמים שמשאירים עוד קצת, היו קצבים שלא תפסו בשעת מעשה מה שעשו, כך הוא כתב במכתבו. ומיד אחר שקיבלנו את המכתב כשעדיין לא עברו שלשה ימים, והוא כבר הריץ מכתב נוסף, הגיע למשרדנו מכתב, ולכן התנהגתי כבן אדם והתקשרתי אליו טלפונית (אני מכיר אותו עוד מן הימים ההם, אני זוכר אותו מאז כשהגעתי לארצות הברית עבדתי בישיבה אצלו), ואז הוא

אמר לי את שמו של המנקר, אני לא רוצה כאן להזכיר את שמו, תיכף אנמק גם מדוע אני רוצה למסור את שמו, אותו יהודי נמצא כאן, הוא גר במונסי, רציתי לראות האם אותו יהודי הוא כזה שניתן לשבת איתו ליד השולחן, נסעתי עמו לאיטליז של סקווער, ולקחנו שם "פלעיט" - כך קורים לנתח הבשר, היום הציבור הרי יודע יותר - בימים ההם עדיין עוד לא ידעתי במה מדובר, ומאז הדברים התבהרו יותר בצבור, והוא הראה לי ש... שנים או שלשה אינצ'ים אפשר להגיע כשהם חתוכים, והקצבים אין יודעים מזה כלל וכלל.

מאחר שהתעורר ענין הניקור, הרי שמענו שישנם ערעורים עוד מקודם, והגם שלא היה עם מי לדבר בנושא, ואז קיימנו מיד בחודש תמוז, ישיבה של מספר רבנים ביחד עם מספר מנקרים, רצינו להבהיר יותר את הנושא.

הנני מודה בעצמי, שעד לחודש אייר לא ידעתי כלל מה זה ניקור, וכפי שכתוב שחייבים ללמוד מתוך. חייבים לדעת, לא מצאתי מי שיוכל להראות לי. היהודי הנ"ל הוא מנקר מארץ ישראל, הוא יהודי שמבין בנושא הזה, הוא למד שם אצל העדה החרדית והיה מנקר כמה שנים, והראה לי במה מדובר.

כינסנו שם כמה מנקרים מחוגים שונים, ואז התברר לנו כך:

יש בענין הניקור כמה מנהגים, הרמ"א מביא כמה דעות בכמה נושאים - למעשה אני אולי אגיע לנושא, אינני יודע עד כמה הציבור כאן מכיר את הנושא - על חילוקי המנהגים הקיימים. ישנם שלשה ענינים שבהם קיימים חילוקי מנהגים - אותם חילוקי המנהגים היו קיימים מלפנים גם אצלנו, וכל אחד עשה ונהג על פי פסקי הרבנים המקומיים, וממילא אין צורך להפוך עולמות בענין, וכפי שאמרנו יכול להיות מנקר שאצלו למדו כך, והוא לא למדו בתוך השולחן ערוך, ורואים שהוא נוהג אחרת מכפי שצריך לעשות ניתן לצעוק שזה חלב, אך למעשה כפי שעושים כיום, מצאו שלכל דבר יש מקורות. - זו שאלה אחת.

ומיד נתעוררה השאלה, נא, מה עושים? הלא סוף כל סוף בעיר כמו ניו יורק, כשכולם גרים ביחד יש לדון לפחות איך וכיצד יש לנהוג.

אינני רוצה להגיד עכשיו מה דעתי הפרטית בשאלה זו, אך בשאלה זו יש לקיים דיון, מאחר וישנם מנקרים שלמדו ניקור אצל יהודי פולני, ו... החמירו באותם הענינים, ואחרים לא החמירו. היה כאן המנקר של באבוב, וצעק שאצליהם היו חותכים עם הצלע י"ב, במקומות אחרים יודע כל אחד שבהונגריה כן היו משתמשים. החתם סופר פסק שאפשר להשתמש בהם.

נו, אם כן עדיין יש כאן שאלה שיש להעלות על השולחן לדיון, אך עלינו לקחת בחשבון שלא מדובר כאן בנושא שהוא סוף העולם, מאחר ויש לכל מנהג את הפוסקים שעל פיהם הוא נוהג, ולכן הדבר לא בוער, חוץ מזה שהתברר לנו

פנחס", - לפעמים מוזכר הוה אמינא, שינקרו זאת המנקרים מחוץ לארץ - אני בטוח שכבר דיברתי על כך עם עשרה או חמש עשרה מנקרים שהם לא שמעו על כך אף פעם, אני חוזר שוב ואומר רק את דעתי, לכל אחד הזכות להביע את דעתו אחרת, אך לדעתי נראה לי שבחוץ לארץ לא עשו זאת, ומדוע בארץ ישראל כן עשו כדבר הזה.

בספר אחד, "תורת הניקור הירושלמי" שהופיע בשנת תש"ג, כתב מנקר ירושלמי שבארץ ישראל אשר תחילה גרו שם יהודים ספרדים, והיתה השחיטה בידיהם, הם לא רצו לאפשר שחיטה אשכנזית, לבסוף כשאיפשרו את השחיטה האשכנזית, בימיהם של רבי יהושע לייב דיסקין ורבי שמואל סאלאנטער, התנו שחייבים להנהיג את מנהגי הניקור הספרדים.

הספר הזה מאוד מעניין - מה שהיה הוא שיהיה, הספר הזה נתחבר בכיוון הפוך, כי אצל הספרדים ישנם קולות בדם וגם בחלב (מדברים). כעת אנו מדברים מענין חלק הפנים, אין מדברים מחלק אחוריים, להיפוך, מדברים עתה מחלק הפנים. בקיצור, בכיוון ההפוך היו גם קולות, את הספר הזה הוא חיבר לכיוון הפוך, וכתב שהגיעו עתה מנקרים מחוץ לארץ וזועקים שאנו כאן בירושלים איננו מנקרים טוב, אז אני רוצה להוכיח שאין הדבר כך, את זאת תיקנו הצדיקים בדור הקודם כמו רבי יהושע לייב, שהם אשר אמרו זאת, הם לא רצו לקבל על עצמם חומרות כפולות, עד כאן בענין החלק הזה.

כל זה קרה בתחילת הקיץ, כן, עוד דבר התברר כאן אצל האסיפה עם המנקרים, שסוף כל סוף הענין הוא כך, שענין הניקור הוא בשלשים השנים האחרונות - אני חושב שהסוף הרי היה, צריכים להודות בזה - שעד כה שקמה התעוררות במקצת, כמעט אף אחד מן הרבנים (רבה של טעמעשוואר, יגיד לי כבודו שמו של אחד שכן יודע), אבל בדרך כלל לא ידעו מענין הניקור, וכל המנקרים הללו הרי אף פעם לא הלכו ללמוד אצל הרבנים בכדי לקבל קבלה, ונהגו שמנקר אחד למד אצל מנקר חבירו, וממילא יכלו להתעורר בעיות שונות, וכפי שנראה לי, כפי שאני ראיתי ומצאתי מנקרים שדברים מסויימים כלל לא תפסו, האם בשל העובדה שבדרך כלל אין משתמשים כלל בחתיכת הבשר, ולפעמים קורה כפי שקרה בשנה שעברה שמישהו כן ביקש חתיכת בשר והוא לא ידע - יכול להיות - כלל איך לבדוק, כך נראו פני הדברים.

העיקר הוא פלא מעניין, העיקר נראים שני דברים, ראשית, אני מצאתי בעצמי כמה מנקרים, אני חושב שהם אחדים מן הקצבים שלא תפסו את הנושא כראוי שמשאירים קצת אחרי הטבור, אני בעצמי מצאתי כמה הם כלל לא תפסו זאת, לימדו אותם ששם צריך לנקר ושעד כאן מגיע חלק הפנים, הם כלל לא תפסו זאת, וכפי שאני אומר זאת, מאחר והענין לא עבר את ההשגחה הראויה של רבנים ולא היה לימוד מספיק. הרב דבית הכנסת ווינא: אני אומר לכם דבר

בוודאות כפי שהראה לנו המנקר מירושלים (כאן יש ויכוח גדול בלתי מובן...).

הרב מווינא (שואל): הרי דבר זה לא כתוב בפוסקים, הגידה לי מי הוא זה שאומר שבצלע י"ב יש חלב.

תשובה: לאחר צלע י"ב יש חלב.

שאלה: לאחר צלע י"ב יש...

תשובה: מדברים מאחר צלע י"ב. הבשר שלאחר צלע י"ב...

שואל: לאחר צלע י"ב קורים צלע י"ג?

תשובה: רגע, טוב, תיכף נראה (מדברים). הרי מדברים. אבל על כל פנים הרי בפירוש יש בפוסקים האומרים שהבשר שלאחר צלע י"ב היו מקומות הרבה שלא השתמשו בהם, זה הרי ברור (ויכוח עם הרבנים מסיגעט, באטער, וויינ, נו, רבותי, מי שירצה יוכל לבקש את רשות הדיבור, הרי לא נכנס כאן לפרט בודד.

הרב מווינא מדבר: רגע, ברצוני להגיד לכם. אני אומר לכם מי שאומר כך... אין כאן אף אחד שהוא פוסק שהוא יכול לומר אחרת מהחתם סופר, אלא מה הטעות כאן, שהצלע י"ב. הבית שלמה אומר רק בשל כך שלא ישתמשו כי אצלם היו משתמשים באחוריים (י"ד מעיר שאם כן יטעו) בענין זה יטעו (אחר מעיר - רק בשל טעות בוודאי) אך במקום שאין משתמשים בצלע י"ג אין בכלל על מה לדבר, על המעשה של... אלו הם הפוסקים שיש לנו (סיגעט ודעת תורה) אני רוצה שתקחו לתשומת לבכם כי אני רוצה (כולם מדברים להראות לכם שהחתם סופר אמר שאין כלום ו... (כולם מדברים).

הרב לייטנער ממשיך: נו, נו, טוב, הרי אני אומר רק מה שקורה, הבשר שלאחר צלע י"ב. בפירוש ישנם פוסקים שאומרים שבשר לאחר צלע י"ב היה בהרבה מקומות שלא היו משתמשים בהם, זה ברור (רבים מדברים). נו, רבותי, מי שירצה יוכל לקבל את רשות הדיבור, הרי לא ניכנס כעת לפרט אחד (כולם מדברים).

על כל פנים, את זה אני חוזר שוב ואומר, הרב מבאבוב העיד שאצלם בגלילות צאנז, לא השתמשו בבשר שלאחר הצלע י"ב. עוד רבנים סיפרו, ביניהם רבה של וואוידיסלאו, שבגלילותיו גם כן לא השתמשו, כל אחד נוהג כפי שנהגו אצלו - רבה של וויינ יכול לסבור כפי רצונו ודעתו, שיהיה לו לבריאות - אבל היו אחרים שאמרו אחרת, והרי מותר להגיד גם אחרת, כן, רק רגע. וכך הם פני הדברים, המנקרים הם מחוגים שונים, וכן ישנם מנהגים אחרים, המנקר מארץ ישראל הבהיר לנו כעין מה שהעיר מלאכי הנ"ל.

בארץ ישראל קיבלו על עצמם מנהגים שונים, והחמירו על עצמם יותר, הם מגרדים יותר מהבשר, אני לא סבור שאני יכול כאן להסביר זאת, מאחר ואין לי כאן חתיכת בשר.

במקומות מסויימים מנקרים עד מקום שידם מגעת. בכל ספרי הניקור - כוונתי להספרים הקודמים, "טהרת אהרן" "זבח שמואל", ו"גבעת

יכול לקחת אחריות, אבל בדרך כלל הסדר היום אינו טוב, לכן הייתי סבור שאין לכך מקור. אף על פי כן, יצא לי שנאלצתי לנסוע הקיץ לארץ ישראל, והחלטתי לשמוע את דעתם של המנקרים, של אותם המנקרים החתומים על המודעה.

ר' זלמן בריזל הרי אומר בבירור שאינו יודע הלכות ניקור, ולכן עמו כלל לא היה לי מה לדבר, אך זאת כן אומר חתנו ר' הירש, הוא יהודי תלמיד חכם, בינתיים למד הלכות ניקור, והוא צחק לחמיו בפרצוף, זה לא מתחיל ולא נגמר, ולבסוף הוא התחנן אלי, הוא טען ואמר שבכל זאת הרי רבי יהושע לייב הנהיג כך, הוא מבקש למען ה' שאדאג שגם כאן ינהיגו כך. אבל המנקרים ר' גד טורביץ, שהוא מנקר אצל העדה החרדית, יהודי זקן לאורך ימים, ויהודי אחר בשם ר' ברוך מייזליש, הוא אומר שהוא גר בפתח תקוה, אבל הוא בכל זאת יהודי ירושלמי, חשבתי לעצמי שהוא זועק חמס, כדאי שקודם אשמע מה בפיו. בקיצור, עם ר' ברוך דיברתי בפתח תקוה, נסעתי אליו במיוחד, הוא נתן לי הסברים מדוע יש להוריד זאת, התפלפלתי עמו בשעה ארוכה אך הוא עמד בשלו, הרי עדיין מותר לי לחלוק על ר' ברוך מייזליש, הוא אמר זאת כך, הוא רצה להראות לי שבספר "זבח שמואל" כתוב כך, אך למעשה לא כתוב שם כך. מה ביכלתי לעשות הנני לומד שם פשוט אחר, מה יכולתי לעשות עמו, אני ביקשתי ממנו שיוכיח לי שכתוב זאת חוץ מבאיסור דם, הוא לא היה יכול להוכיח לי זאת. אינני אומר שההני צודק, ביכלתי לומר רק את מה שאני מבין.

אחר כך רציתי לדבר עם ר' גד טוראביץ, בוודאי ידוע לכם את המעשה שהיה מה שקרה, למעשה הוא כלל לא רצה להפגש אתי - נו, מה אני יכול לעשות - אם אינו רוצה אז לא צריך. (קול רעש מכל הצדדים ואף אחד לא שומע, אפשר להבין כאן כמה תשובות ואולי יותר טוב להשמיט?).

בקיצור, הענין הוא כך, חזרתי מארץ ישראל וידעתי שיש בעיות מספר, הרי ידעו מכך. על כל פנים זה הרי לא דבר שבוער כל כך, אומרים שהסדר הקיים הוא על כל פנים טוב על פי הרבה שיטות, ואם רוצים בכל זאת להנהיג חומרות בכדי לצאת ידי כל הדיעות, הדבר טוב, אך יש לכך זמן גם לאחר יום-טוב, ולכן הוחלט שמיד לאחר החג יישבו וידונו בדבר זה.

ואת זאם גם כן ראו, שמטעם שאין קבלה למנקרים, יתכן שישנם מנקרים שדברים מסויימים אינם יודעים, אז זה גם לא ענין שצריכים תיכף ומיד ללכת ולצעוק שזהו סוף העולם. מתון מתון, היה לנו תכנית, דיברו עם הנשיא כמה פעמים וסוכם שתיכף לאחר החג יישבו וידונו בענין.

אחד, אני דיברתי היום עם שנים מהמנקרים, אין רצוני להזכיר את שמותיהם, וכולם ידעו זאת, אני לא צריך לשמוע, אני שאלתי אותם, - האדמו"ר מסיגעט מפסיקו - רבה של ווינא ממשיך, - תאמר לי איך אתה מנקר, אני כן הבנתי טוב, ידעו היטב איך להגיד להם ששם בטבור את זה יש לחתוך תשארו (הרב מסיגעט: כן, כן), את זה עשו מענדעל בערגער ידע מכך להגיד (וגם ר' יושע גאלדבערגער) ואמר, שוחחנו, ואמר שגם בטרפיש בכוליא נשאר משהו. לא, זה לא יתכן להיות, מאחר ואף פעם עוד לא נכנס לוויינשטאק מגרויס. האם מכניסים זאת, לא, הרב לייטנער, לא עושים זאת, שתמחול לי, כך אמרו שכן נכנס רק הוא חותך אותם, שתמחול לי, ווינא לא, אצלנו לא נכנס (מדברים). הרב לייטנער: אצל וויינשטאק בודאי נכנס. מאה אחוז, טוב שאתם תתפללו על המציאות, זו עובדה (מדברים) טוב הרי אני אומר שאתם, בודאי רובא דרובא לא, אני רק רוצה להגיד שזה יכול לקרות אצל מי שאינו יודע, ממשיך הרב מווינא רוצה על זה להתפלל שכולם יודעים (י"ד באב"ד?) ממשיך, טוב, אז היו כאלו שלא ידעו.

אז היו כאלו שלא ידעו, והעיקר הוא מעניין באמת את זה שדיברו קודם - איני יודע איך מכנים לזאת, אינני יודע עדיין בדיוק - קורים לזה טענדערלין שמן - מדובר כן - באמת את זה שהזכירו קודם ושם בסוף לפעמים נסחב קצת חלב, שם זה באמת כן חלב דאורייתא לכל הדיעות, ופלא שבספר "גבעת פנחס" הדבר לא מוזכר, אינני יודע אם בהונגריה הסדר היה שלא השתמשו באותה חתיכת בשר, למעשה ה"גבעת פנחס" לא הזכיר זאת, אני סבור שאולי באמת זו הסיבה שבאמת קרה, כאלה שהם כלל אינם יודעים מכך, אני תולה זאת בהם, כי בדרך כלל המנקרים שלנו למדו באותו ספר, אני חושב שהוא לא אומר שאת זה מותר, הוא כלל אינו מדבר מאותו חלק, זה דבר אחד.

ולאחר מכן, אצל הכבד, גם מצאו דברים כאלה, גם אותו הסיפור, ב"גבעת פנחס" לא מוזכר שבכבד יש להוריד את החלב, ולכן גם נמצאו כאלו שכלל לא תפסו זאת, ואז לפני הקיץ חשבו שיחפשו איזה עצה, זה הרי רק יחידים אלו שתפסו שאינם מנקרים טוב, ואז אמרו שהרי לא יכולים לפתור ביום אחד נושא הקשור לרבים, דיברו על כך - עוד בטרם שכל המודעות הודבקו ברחובות - וסוכם שככל האפשר במהירות הגדולה ביותר יעשו לפתרון הבעיה.

אף על פי כן, אני אומר כאן רק את דעתי בנושא. אחר יכול להגיד, כל אחד יכול להביע את דעתו, אני לכאורה הייתי בכל הענינים. היה לי ברור, שאת זאת שזועקים בירושלים, שם "סדר הניקור" - אני אומר זאת - את זה שמנקר תופס איזו שגיאה, זה דבר שני, לפני כן אף אחד אינו